

Sisäasiainministeriö

Lausuntopyyntö 29.10.2012

SM054:00/2012

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeksi

Sisäasiainministeriö on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan poliisin hallintorakennemuutoksen jatkamista. Siinä esitetään hallinnollisia uudistuksia, jotka kohdistuisivat liikkuvan poliisin ja aluehallintovirastojen poliisin vastuualueisiin. Esitysluonnoksen mukaan liikkuva poliisi erillisenä yksikkönä lakkautettaisiin ja sen hoitamien liikennevalvontatehtävät sekä muut erityistehtävät organisoitaisiin uudelleen. Liikkuvan poliisin henkilöstö siirrettäisiin perustettavaan poliisilaitokseen, jonka alueella yksikkö tällä hetkellä toimii.

Esitysluonnoksen tavoitteena olisi lisätä poliisin toiminnan tehokkuutta ja yksinkertaistaa poliisiorganisaatioita. Tavoitteena olisi lisäksi poliisin talouden tasapainottaminen niin, että poliisin toiminnalliset tulokset pysyvät nykyisellä tasolla. Esitysluonnos liittyy myös osittain pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmaan.

Liikenne- ja viestintäministeriö lausuu asiassa seuraavaa:

Liikenne- ja viestintäministeriöllä on kokonaisvastuu suomalaisen tieliikenteen turvallisuudesta. Tässä kokonaisuudessa Liikkuvalla poliisilla on merkittävä rooli tieliikenteen valvojana. Poliisin hallinnosta annetun lain 11 §:n mukaan Liikkuvan poliisin tehtävänä on ohjata ja valvoa liikennettä sekä toimia liikenneturvallisuuden edistämiseksi. Millään toisella poliisiyksiköllä ei tällaista laissa erikseen säädettyä liikenteen valvontatehtävää ole.

Liikkuvan poliisin alueelliset liikennevalvonta- ja poliisireservitehtävät on organisoitu kolmeen tulosyksikköön: eteläiseen, läntiseen ja pohjoiseen. Nämä yksiköt toimivat 24 toimipaikassa ympäri maata. Liikkuva poliisi toimii paikallispoliisin kanssa pääosin samoissa rakennuksissa, mutta erillisissä toimitiloissa. Tällainen 24 toimipisteen verkosto kattaa asianmukaisesti olemassa olevan liikennevalvontatarpeen. Liikkuva poliisi toimii erityisesti taajamien ulkopuolisilla maanteilla, myös muissa kuin liikenneteh-

tävissä paikallisen poliisin apuna. Liikkuva poliisi on toiminut menestyksellisesti tieliikenteen valvonnassa vuosikymmenien ajan.

Luonnosesityksen mukaan esitettävällä uudistuksella olisi merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, jotka liittyvät Liikkuvan poliisin ja paikallispoliisin yhdistymiseen. Nykyisessä järjestelyssä paikallispoliisilla ja Liikkuvalla poliisilla on päällekkäiset, alueellisesti koko maan kattavat toiminnan rakenteet. Kummallakin toimijalla on tosistaan erilliset johtorakenteet sekä suunnittelutoiminnot, hallintopalvelut, toimitilat, kuljetusvälineet ja muu kalusto. Päällekkäisyydet purkamalla ja paikallispoliisin tehokkaat tukitoimintaratkaisut hyödyntämällä olisi esitysluonnoksen mukaan mahdollista saavuttaa sekä merkittäviä välittömiä kustannussäästöjä että varmistaa tukipalvelujen tuottavuuden kasvu pitkällä aikavälillä.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan alueellinen liikennevalvonta keskitettäisiin tulevaisuudessa paikallispoliisin siten, että liikennevalvonnan nykyinen hyvä taso varmistettaisiin. Tämä tarkoittaisi liikennepoliisitoiminnon perustamista jokaiseen poliisilaitokseen. Myös valtakunnallinen ohjaus ja johtaminen varmistettaisiin perustamalla valtakunnallinen liikenneturvallisuuden ja -valvonnan ohjaustoiminto, joka toteutettaisiin Liikkuvan poliisin ja Poliisihallituksen nykyisiä resursseja hyödyntämällä. Liikenneturvallisuuden ja -valvonnan valtakunnallisen ohjaustoiminnan yhteyteen perustettaisiin raskaan liikenteen valvonnan valtakunnallinen ohjaustoiminto ja myös raskaan liikenteen valvonnan määrä ja laatu turvattaisiin muun muassa tulohajauksen keinoin. Muita toimenpiteitä olisivat liikennevalvonnan toimintatapojen yhtenäistäminen ja kehittäminen road policing -toimintamallin mukaisesti, automaattivalvonnan uudelleen organisointi ja edellytysten luominen sen laajentamiselle, liikennevalvontakoulutuksen keskitäminen Poliisiammattikorkeakouluun sekä liikennevalvonnan strategisen ohjauksen ja tulohajauksen kehittäminen.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää hallituksen esitysluonnosta pääosin perusteltuna ja riittävällä tavalla argumentoituna. Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan tieliikenneturvallisuuksien ylläpitäminen vähintään nykyisellä, hyvällä tasolla myös tulevaisuudessa on aivan välttämätöntä. Se edellyttää sekä organisatorisia että toiminnallisia uudistuksia. Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan esitysluonnoksessa esitettävillä toimenpiteillä toiminnan laatu ja määrä on mahdollista säilyttää. Sen edellytyksenä on kuitenkin se, että edellä kuvatut kehittämissuhteet turvataan ja varmistetaan asianmukaisilla säädöksillä, päätöksillä tai muilla normeilla. Näiltä osin hallituksen esitysluonnosta tulisi täydentää.

Tämän lisäksi liikenne- ja viestintäministeriö pitää tärkeänä, että liikenne- ja viestintäministeriö osallistuu luonnosesityksessä mainittuun tieliikenteen liikennevalvonnan tulohajaukseen yhdessä sisäasiainministeriön kanssa. Tästä olisi asianmukaista olla erillinen maininta lakiesityksen perusteluissa.

Merja Kyllönen
Liikenneministeri

Kimmo Kiiski
Liikenneneuvos

Tiedoksi

Kansliapäällikkö Pursiainen
Erityisavustaja Kuusela
Erityisavustaja Hartonen
Osastopäällikkö Kivimäki
Yksikön päällikkö Ruokola